

ด่วนที่สุด

ที่ กบ ๐๐๓๗.๓/ว ๖๑๕๓

ศาลากลางจังหวัดกระบี่
ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความร่วมมือการดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกระบี่ ที่ กบ ๐๐๓๗.๓/ว ๖๑๕๓ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว ๑๘๙๑
ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดได้แจ้งขอความร่วมมือในการดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมการระบาดของ
โรคมือ เท้า ปาก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานศึกษาและในชุมชน ตามแนวทางของ
กระทรวงสาธารณสุข ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

จังหวัดได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เนื่องจากขณะนี้ได้ปรากฏข่าว
ทางสื่อมวลชนว่าได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ในพื้นที่หลายแห่ง เนื่องจากขณะนี้เข้าสู่ฤดูฝน
ประกอบกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงและมีฝนตกหนักติดต่อกันเป็นช่วงๆ เป็นสาเหตุให้เกิดโรคมือ เท้า ปาก
แพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในสถานศึกษา ซึ่งโรคดังกล่าวส่วนใหญ่ติดต่อได้จากการสัมผัสโดยตรงกับ
น้ำมูก น้ำลาย อุจจาระ หรือตุ่มพอง และแผลของผู้ป่วย รวมทั้งการติดต่อทางน้ำหรืออาหาร ทำให้โรคแพร่
ระบาดได้อย่างรวดเร็ว และหากเกิดภาวะแทรกซ้อนอาจอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้ ในการนี้ กรมส่งเสริมการ
ปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการเฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคมือ เท้า ปาก
ที่กำลังระบาดอยู่ในปัจจุบัน จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอยู่
ในความรับผิดชอบให้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ตามแนวทาง
ของกระทรวงสาธารณสุข รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมาน แสงสอาด)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร/โทรสาร ๐-๗๕๖๑-๑๘๙๙, ๐-๗๕๖๒-๒๔๓๗

๓๐ ก.ค. 2555

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว ๑๘๔๑

เลขที่	17066
วันที่	26 ก.ค. 2555
เวลา	

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความร่วมมือการดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๙๓.๔/ว ๔๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก สำหรับศูนย์เด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็กและสถานศึกษา

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกระบี่

เลขที่ 555

วันที่ 30 ก.ค. 2555

เวลา

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือแจ้งขอความร่วมมือในการดำเนินการมาตรการป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็ก สถานศึกษาและในชุมชนตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข รายละเอียดตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง นั้น

เนื่องจากขณะนี้ได้ปรากฏข่าวทางสื่อมวลชน ว่าได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ในพื้นที่หลายแห่ง เนื่องจากขณะนี้ได้เข้าสู่ฤดูฝน ประกอบกับสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงและมีฝนตกหนักติดต่อกันเป็นช่วงๆ เป็นสาเหตุให้เกิดโรคมือ เท้า ปาก แพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในสถานศึกษา ซึ่งโรคดังกล่าวส่วนใหญ่ติดต่อได้จากการสัมผัสโดยตรงกับน้ำมูก น้ำลาย อุจจาระ หรือตุ่มพอง และแผลของผู้ป่วย รวมทั้งการติดต่อทางน้ำหรืออาหาร ทำให้โรคแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว และหากเกิดภาวะแทรกซ้อนอาจอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการเฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ที่กำลังระบาดอยู่ในปัจจุบัน จึงขอความร่วมมือจังหวัดจังหวัด กำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบให้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุข รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ โดยสามารถดูข้อมูลและรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของสำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข <http://beid.ddc.moph.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

4

(นายวีระยุทธ เอี่ยมอำภา)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการศึกษานอกระบบและพัฒนากิจการรวมเยาวชน

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๑๐๔-๑๐๕ โทรสาร ต่อ ๑๑๒-๑๑๓

**แนวทางเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก
สำหรับศูนย์เด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็กและสถานศึกษา**

กรมควบคุมโรค
๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕

การเฝ้าระวังโรค

๑. ในจังหวัดที่ยังไม่มีการระบาด

ให้ครูทำการคัดกรองเด็กทุกเช้า โดยดูแผลในปากและผื่นหรือตุ่มน้ำที่ฝ่ามือ เมื่อพบความผิดปกติให้พบแพทย์เพื่อการวินิจฉัย หากพบว่าเป็นโรคมือ เท้า ปาก ให้เด็กหยุดเรียน ๑ สัปดาห์ร่วมกับดำเนินการมาตรการอื่นๆตามแนวทางการดำเนินงานควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคมือ เท้า ปากในโรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก

๒. ในจังหวัดที่มีการระบาด หรือโดยเฉพาะอำเภอที่รับผิดชอบ

ให้ครูทำการคัดกรองเด็กทุกเช้า

- หากพบแผลในปาก (เด็กมักจะบ่นว่าเจ็บปาก กินไม่ได้) ควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เด็กหยุดเรียน ๑ สัปดาห์ เนื่องจากผู้ป่วยบางรายอาจมีเพียงอาการแผลในปากเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีผื่นตามมือ หรือเท้าก็ได้ และสามารถแพร่เชื้อไปสู่เด็กคนอื่นๆและในสิ่งแวดล้อมได้
- ควรประสานกับผู้ปกครองตั้งแต่เริ่มทราบข่าวว่ามีการระบาดในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงให้ผู้ปกครองช่วยทำการเฝ้าระวังการป่วยในเด็ก และแจ้งโรงเรียนเมื่อเด็กมีอาการแผลในปาก โดยเฉพาะในรายที่มีไข้สูงต้องรีบนำไปพบแพทย์ (โดยอาจจะยังไม่มีแผลในปาก) เนื่องจากเด็กกลุ่มที่จะมีอาการรุนแรงมักมีอาการไข้สูงร่วมด้วย โดยที่เด็กอาจจะมีหรือไม่มีแผลในปากก็ได้

การดำเนินงานควบคุมและป้องกันการระบาดของโรคมือ เท้า ปากในโรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก

๑. ก่อนเปิดภาคเรียน

- ๑.๑ ทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ในห้องเรียน ห้องครัว ภาชนะใส่อาหาร รวมทั้งห้องน้ำ ห้องส้วม อาคารสถานที่ต่างๆ
- ๑.๒ จัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้ของเด็ก แยกเป็นรายบุคคล ไม่ให้ใช้ปะปนกัน เช่น ผ้าเช็ดหน้า แก้วน้ำ ช้อนอาหาร เป็นต้น รวมทั้งพยายามจัดหาอุปกรณ์ให้นักเรียนได้ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ ก่อนรับประทานอาหารและหลังจากเข้าห้องส้วม
- ๑.๓ แนะนำครู เรื่องโรคมือ เท้า ปาก และอนามัยส่วนบุคคล และเตรียมการกรณีเกิดการระบาดในโรงเรียน

๒. ช่วงเปิดภาคเรียน

๒.๑ เผยแพร่ ให้คำแนะนำ ความรู้เรื่องโรคมือ เท้า ปากแก่ผู้ปกครอง และนักเรียน รวมทั้งให้ผู้ปกครอง ช่วยสังเกตอาการเด็กตั้งแต่นั้นๆ

๒.๒ ควบคุมและรักษาสุขลักษณะของสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ให้สะอาด ดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม มีการ ทำลายเชื้อในอุจจาระ และการกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกต้อง

๒.๓ ผู้ดูแลเด็กต้องรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคลที่ดี หมั่นล้างมือบ่อย ๆ และตัดเล็บให้สั้น ล้างมือให้สะอาด ทุกครั้ง ก่อนการปรุงอาหาร ภายหลังการขับถ่าย หรือสัมผัสน้ำมูก น้ำลาย หรืออุจจาระเด็ก

๒.๔ ฝ้าระวังโดยตรวจเด็กก่อนเข้าห้องเรียน ถ้ามีอาการป่วย มีไข้ หรือมีผื่นตามฝ่ามือ ฝ่าเท้า ให้แยกเด็ก ป่วยอยู่ห้องพยาบาล ติดต่อให้ผู้ปกครองพาลูกกลับบ้านและไปพบแพทย์ โดยทั่วไปอาการโรคมือ เท้า ปาก จะไม่รุนแรงและสามารถหายเป็นปกติได้ภายใน ๗-๑๐ วัน แต่หากเด็กมีอาการแทรกซ้อน เช่น ไข้สูง ซึม อาเจียน หอบ ต้องรีบนำเด็กกลับไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลทันที ในกรณีที่เป็นพื้นที่ที่มีการระบาดของ หากพบตุ่มในปาก โดยยังไม่มียาอาการอื่น ให้เด็กหยุดเรียนอยู่บ้านได้เลย

๒.๕ กรณีมีเด็กป่วย

- ให้แจ้งรายงานโรคเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และขอรับคำแนะนำในการควบคุมโรค เพิ่มความถี่การทำ ความสะอาดสิ่งของของเด็กจำเป็นต้องเป็นประจำ เช่น ของเล่น พื้นห้อง ต้องทำความสะอาดด้วยน้ำยา อย่างน้อยวันละครั้ง (ไม่ใช่แค่กวาดด้วยไม้กวาดหรือใช้ผ้าเช็ด) สำหรับโรงเรียนที่มีของเล่นจำนวนมาก ไม่สามารถทำความสะอาดของเล่นอย่างทั่วถึงได้ทุกวัน ขอให้ลดจำนวนของเล่นสำหรับเด็กในแต่ละ ห้องให้เหลือเฉพาะชิ้นที่จำเป็น และถ้าเป็นตุ๊กตาผ้า (ซึ่งไม่สามารถล้างได้โดยง่าย) อาจงดไม่ให้เด็ก เล่นในช่วงที่มีการระบาด รวมทั้งเปิดประตูหน้าต่าง ให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก แสงแดดส่องถึง และ ดูแลให้สระว่ายน้ำมีระดับคลอรีนที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานคือ ๑ มิลลิกรัมต่อลิตร หรือ ๑ ppm (part per million)
- ให้เด็กและครูที่ดูแลมีการล้างมือมากขึ้น โดยเฉพาะการล้างมือหลังเข้าห้องน้ำและก่อนรับประทานอาหาร ควรล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้ง และไม่ควรให้สบู่อยู่ในสภาพแฉะเพราะเป็นการทำให้เชื้อติดอยู่ใน ก้อนสบู่และแพร่กระจายไปสู่คนอื่นได้มากขึ้น
- ลดการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างเด็กแต่ละห้อง เท่าที่จะเป็นไปได้
- แยกของใช้ส่วนตัวของเด็ก เช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ช้อน และผ้าเช็ดมือ
- แจ้งรายชื่อ และที่อยู่เด็กที่เข้าข่ายฝ้าระวังโรคมือ เท้า ปาก ให้แก่ผู้บริหารของโรงเรียนและหน่วยงาน สาธารณสุขทุกวันทีพบผู้ป่วยรายใหม่ที่เข้าข่ายการฝ้าระวัง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้ดำเนินการ ประสานงานเพื่อให้สุขศึกษาแก่ชุมชน ในการลดการเล่นคลุกคลีในเด็ก (เน้นเนื้อหาให้เด็กที่ไม่ป่วยไม่ ไปเล่นคลุกคลีกับเด็กบ้านอื่นๆเพราะไม่รู้ว่ามีใครบ้างที่ป่วย) จนกว่าพ้นระยะการระบาดในชุมชนนั้นๆ

๒.๖ หากมีเด็กป่วยจำนวนมาก ควรพิจารณาปิดห้องเรียนที่มีเด็กป่วย หรือปิดโรงเรียนระดับชั้นเด็กเล็ก

๓. พฤติกรรมอนามัยที่ดี ช่วยในการป้องกันโรคติดต่อ รวมถึงโรคมือ เท้า ปาก ได้แก่

- ๓.๑ ไม่ควรนำเด็กเล็กไปในที่ชุมชนสาธารณะที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก ๆ เช่น สนามเด็กเล่น ห้างสรรพสินค้า ตลาดนัด และสระว่ายน้ำ ควรอยู่ในที่ที่มีการระบายถ่ายเทอากาศได้ดี
- ๓.๒ ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ ก่อนและหลังหยิบจับอาหาร หรือเตรียมอาหาร ก่อนรับประทาน อาหาร และภายหลังการขับถ่าย ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่
- ๓.๓ ไม่ใช้ภาชนะหรือสิ่งของร่วมกัน เช่น จาน ชาม ช้อน แก้วน้ำ หรือหลอดดูดร่วมกัน และใช้ช้อนกลาง ในการตักอาหาร
- ๓.๔ ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปากและจมูก เมื่อไอหรือจาม และล้างมือให้สะอาด หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วย และระมัดระวังการไอจามรดกัน

๔. การแจ้งการระบาด ขอเอกสาร และคำแนะนำได้ที่

๔.๑ กรุงเทพมหานคร ติดต่อที่

- ศูนย์บริการสาธารณสุขเขตในพื้นที่
- กองควบคุมโรค สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๒๕๕-๘๑๐๖ และ ๐-๒๓๕๔-๑๘๓๖
- สำนักระบาดวิทยา โทร. ๐-๒๕๙๐-๑๘๘๒, ๐๒-๕๙๐๑๘๗๖
- สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ โทร. ๐-๒๕๙๐-๓๑๕๘

๔.๒ ต่างจังหวัด ติดต่อได้ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง

๔.๓ ข้อมูลเพิ่มเติม

- ศูนย์ปฏิบัติการกรมควบคุมโรค โทร. ๑๔๒๒
- เว็บไซต์กรมควบคุมโรค <http://www.ddc.moph.go.th>
- เว็บไซต์สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ <http://beid.ddc.moph.go.th>
- เว็บไซต์สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค <http://epid.moph.go.th>
- เว็บไซต์ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย <http://www.thaipediatics.org>
